

Observatori Català
de la Justícia en
Violència Masclista

Guia de bones pràctiques en el procediment penal per violència sobre la dona

Coordinadors

Ignacio Ramiro Albalade
Anna de Temple Salinas
Lucía Roncalés Samanes

Participants

Anna Puigpinós Rovira
Sandra Rodríguez Castillo
Pablo González Amorrich
Isabel Pallarés Brull
Lidia González Campos

8 de setembre de 2021

Generalitat de Catalunya
**Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada**

Coordinadors:

Ignacio Ramiro Albalade, *Iletrat de l'Administració de Justícia. jutjat de violència sobre la dona núm. 1 de Barcelona*

Anna de Temple Salinas, *Iletrada de l'Administració de Justícia. jutjat penal núm. 8 de Barcelona*

Lucía Roncalés Samanes, *Iletrada de l'Administració de Justícia. jutjat penal núm. 15 (executòries) de Barcelona*

Participants:

Anna Puigpinós Rovira, *Iletrada de l'Administració de Justícia. jutjat de violència sobre la dona de Sant Feliu de Llobregat*

Sandra Rodríguez Castillo, *Iletrada de l'Administració de Justícia. jutjat de violència sobre la dona de l'Hospitalet de Llobregat*

Pablo González Amorrí, *Iletrat de l'Administració de Justícia. Secció 22 (violència sobre la dona) de l'Audiència Provincial de Barcelona*

Isabel Pallarés Brull, *Iletrada de l'Administració de Justícia. jutjat mixt núm. 6 (violència sobre la dona) d'Arenys de Mar*

Lidia González Campos, *Iletrada de l'Administració de Justícia. Servei comú processal General de Santa Coloma de Gramenet*

L'Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista, com a editor d'aquesta guia, no s'identifica necessàriament amb les idees i opinions que s'hi expressen, les quals són exclusivament responsabilitat exclusiva dels autors.

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 No adaptada de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca) el text complet de la qual es troba disponible a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Així doncs, es permet la reproducció, la distribució i la comunicació pública del material, sempre que se citi l'autoria del material i l'Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista (Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, Departament de Justícia) i no se'n faci un ús comercial ni es transformi.

Introducció.....	5
Objectius del «Taller de bones pràctiques en l'àmbit de violència sobre la dona»	6
Qüestions generals	6
1) Fase d'instrucció i aspectes comuns a les diferents fases del procediment.....	7
1.1- Obtenció i tractament de llistes actualitzades de mesures adoptades que estan en vigor (GRP I SIRAJ)	7
1.2- Ús correcte del sistema de gestió de requeriments policials (GRP)S	8
1.3- Traçabilitat dels requeriments policials (GRP)	9
1.4- SIRAJ.....	10
1.5- Fons documental de requisitòries	13
1.6- Informació de drets a la víctima	15
1.7- Articles 5.1m i 7 de l'Estatut de la víctima.....	16
1.8- Diligència de notificació i requeriment de l'ordre de protecció a les parts	17
1.9- Requeriment de la condemna de prohibició d'aproximació/comunicació i privació de tinença i portament d'armes al condemnat en les sentència de conformitat tramitades en diligències urgents (judici ràpid) pels jutjats de violència	20
1.10- Peça de l'ordre de protecció, requeriment, notificació i altres actuacions que deriven de l'ordre de protecció o mesura cautelar	22
1.11- Comunicació i revisió del sobreseïment a instància de la víctima	23
1.12- Domicili de la víctima	24
1.13- Article 416 de la LECrim (La dispensa de l'obligació de declarar). Informació a la víctima a la fase d'instrucció	25
1.14- Diligència de remissió	27
2) Fase de judici oral.....	29
2.1.- Elevació i itineració de la causa una vegada repartida als jutjats penals si hi ha ordre de protecció	29
2.2- Identificació de les causes de violència de gènere. Diners i peces de convicció	30
2.3- Causa amb pres per tancament «PUR» (article 468 CP)	31
2.4- Protecció i drets de la víctima en el judici oral	31
2.5- Sentència absolutòria in voce ferma amb ordre de protecció	34

2.6- Sentència de conformitat amb penes de prohibició d'aproximació i/o comunicació i prohibició dels drets a la tinença i el portament d'armes	35
2.7.- Sentència no ferma.....	37
2.8- Altres qüestions referides a la notificació de sentència.....	37
2.9- Diligència de remissió als jutjats d'executòries. Referència especial als diners	38
3) Fase d'execució	39
3.1- Peça separada d'ordre de protecció	39
3.2- GRP en fase d'execució	40
3.3- SIRAJ en fase d'execució	41
3.4- Especialitats en sentències de conformitat	41
3.5- Diners i peces de convicció	42
4) Fase de recurs.....	44
4.1- Peça de mesures cautelars. Emplaçament. ARCONTE	44
4.2- Revocació de mesures cautelars	45
4.3- Recurs d'apel·lació contra la sentència SIRAJ i ARCONTE	47
4.4- Peces de les sentències recorregudes	48
4.5- Postulació davant de l'audiència provincial de Barcelona.....	48
4.6- Normes de repartiment de les seccions penals de l'Audiència Provincial de Barcelona.....	49

Introducció

Amb caràcter previ al desenvolupament de les conclusions d'aquest taller, recollim i fem nostra una part de l'exposició de motius de la **Instrucció 1/2008 de la Secretaria de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya sobre la Coordinació entre jutjats de la jurisdicció penal**:

«La jurisdicció penal espanyola s'ha caracteritzat tradicionalment, entre altres aspectes, per separar les funcions instructora i jutjadora, i les ha atribuïdes a jutjats i tribunals diferents. Això suposa que, en els procediments que arriben a judici, la competència funcional es distribueix, a raó de les dues fases referides, entre els jutjats d'instrucció i els jutjats penals i les audiències provincials.

*Aquesta intervenció de, com a mínim, dos òrgans judicials en la tramitació de procediment, comporta la **necessitat d'establir una coordinació adequada de les dues oficines judicials entre les quals es produeix la itineració del procediment, de manera que s'asseguri un transvasament correcte no només del procediment, sinó també de qualsevol element, objecte, instrument, document o peça que hi estiguin relacionats.***

[...]

Són múltiples, doncs, els aspectes en els quals es pot establir una coordinació adequada entre les diverses oficines judicials que intervenen en un procediment penal, de manera que es millori en agilitat i eficàcia. A aquests aspectes s'adreça aquesta instrucció, que pretén establir normes de funcionament que, alhora, siguin de compliment senzill, sense suposar una especial sobrecàrrega de treball per a les oficines judicials, i que també permetin millorar la coordinació entre les oficines judicials d'aquesta comunitat.

Lògicament, aquestes normes s'han d'entendre aplicables, per analogia, a qualsevol altre trasllat de procediments penals entre diferents oficines judicials, com s'esdevé en els casos d'inhibició entre jutjats».

Objectius del «Taller de bones pràctiques en l'àmbit de violència sobre la dona»

- Establir criteris d'actuació i recerca de solucions als problemes més comuns de les diferents fases dels procediments per violència sobre la dona, fent un èmfasi especial en la connexió processal i informàtica de totes elles.
- Crear un document final de bones pràctiques que serveixi de guió o eina orientativa adreçada especialment als/a les lletrats/des de l'Administració de Justícia.
- Millorar la connexió i comunicació entre òrgans judicials.
- Recordar normes, instruccions i jurisprudència.
- Evitar les males praxis.

Qüestions generals

- Si bé és cert que les conclusions d'aquest taller poden servir per a altres matèries de l'àmbit penal a més de per a violència sobre la dona, aquestes van adreçades especialment als següents òrgans judicials:
  1. Jutjats exclusius de violència sobre la dona amb servei de guàrdia.
  2. Jutjats exclusius de violència sobre la dona sense servei de guàrdia.
  3. Jutjats mixtos amb competències en violència sobre la dona.
  4. Resta de jutjats d'instrucció que coneguin de manera puntual causes relatives a violència sobre la dona.
  5. Jutjats penals.
  6. Seccions penals de les audiències provincials.
- Tot el que es recull a continuació està fonamentat en la regulació i jurisprudència actual, de manera que podrà estar subjecte a reformes posteriors.
- La implementació en un futur del sistema de gestió processal EjCat en la jurisdicció penal podrà modificar algun dels punts que es recullen en aquest taller.

1) Fase d'instrucció i aspectes comuns a les diferents fases del procediment

1.1- Obtenció i tractament de llistes actualitzades de mesures adoptades que estan en vigor (GRP i SIRAJ)

Conclusions del taller de bones pràctiques

Tenir coneixement de quins són els requeriments policials en vigor (a una data) que han estat comunicats tant a Mossos d'Esquadra com a la resta de forces i cossos de seguretat, ens dona una visió global i actualitzada del jutjat o tribunal, especialment si es tracta d'un primer destí.

Podem obtenir aquesta informació a través de vies següents:

- GRP: **Requeriments policials/llistes / Requeriments per tipus/ seleccionant el tipus de requeriment / Estat «pendent de resolució».**
- SIRAJ: **Consultes / Per mesura / pena / req. de sit. per. i/o rebel·lia / estat «activa».**
- Policia Nacional: enviant sol·licitud al correu: dd.senalamientos@policia.es

És aconsellable obtenir les llistes de les cerques i detencions de qualsevol tipus de requeriment de situació personal (GRP i SIRAJ), presons (SIRAJ o SIPC), mesures de prohibició d'aproximació i comunicació (GRP i SIRAJ), prohibicions de residir o entrar en municipis (GRP i SIRAJ) i prohibicions de sortida del territori nacional (GRP, SIRAJ i Policia Nacional).

Un cop obtinguem aquesta informació, cal donar les ordres oportunes per dur a terme les corresponents tasques d'actualització i manteniment.

Normativa reguladora

- Mòdul de gestió de requeriments policials (GRP) a EjCat.
En aquest enllaç en trobem els manuals i les guies d'ús:
<https://espai.justicia.gencat.cat/Administracio-justicia/Que-necessito/Eines-serveis/informatica/Guies-manuals/E-justicia-cat/moduls/Gestio-requeriments-policials-GRP/Pagines/default.aspx>

- Reial decret 95/2009, de 6 de febrer, pel qual es regula el Sistema de registres administratius de suport a l'Administració de Justícia.
- El lletrat de l'Administració de Justícia com a responsable últim dels actes de comunicació i ús de mitjans informàtics i digitals (LOPJ, Reglament Orgànic, LECrm i LEC).

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Greus confusions a les forces i els cossos de seguretat i a altres jutjats o tribunals.
- Actuacions errònies per part de les forces i els cossos de seguretat amb les responsabilitats conseqüents que això pugui comportar.

1.2- Ús correcte del sistema de gestió de requeriments policials (GRP)S

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Els requeriments policials s'han de fer sempre sobre la base del «**Catàleg de requeriments policials**». Cada un ha d'anar enquadrat dins d'un tipus que, al seu torn, ja ve predeterminat amb les indicacions corresponents.

Preguntes freqüents en relació amb les mesures de protecció de la víctima:

- L'alta i la signatura del GRP s'han de fer així que es dicti la resolució, especialment per als casos de prohibicions d'aproximació i de comunicació o qualsevol tipus de mesura que comporti la protecció de la víctima.
- En els casos en què l'investigat no estigui localitzat però que s'hagi dictat una mesura de protecció a favor de la víctima, cal lliurar igualment el GRP d'aquesta mesura amb independència que es dugui a terme un altre GRP per notificar i requerir l'investigat o se n'acordi una recerca i detenció. És convenient, per tant, que en el camp d'observacions d'aquest GRP es faci constar el número d'identificació del GRP amb el qual té relació.
- L'intervinent principal en GRP és l'investigat.

- Quan una mesura o sentència acordi la protecció per a diverses víctimes s'han de lliurar tants GRP com persones a protegir que es reflecteixin en la resolució.
- És molt important fer-hi constar la data de finalització del GRP (si aquesta existeix), amb la qual cosa s'evita que el requeriment romangui actiu *sine die*.

Normativa reguladora

- Mòdul de gestió de requeriments policials (GRP) en EjCat.
En aquest enllaç trobem els manuals i les guies d'ús:
<https://espai.justicia.gencat.cat/Administracio-justicia/Que-necessito/Eines-serveis/informatica/Guies-manuals/E-justicia-cat/moduls/Gestio-requeriments-policials-GRP/Pagines/default.aspx>

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- **El GRP pot ser rebutjat, d'aquí la importància de revisar sovint la safata de «Comunicacions de requeriment rebutjat».**
- **Actuacions errònies per part de les forces i els cossos de seguretat amb les responsabilitats conseqüents que això pugui comportar.**

1.3- Traçabilitat dels requeriments policials (GRP)

Conclusions del Taller de bones pràctiques

La icona verda que ens indica l'existència d'un GRP a TEMIS (juntament amb l'ID) s'ha d'anar itinerant automàticament en totes les fases del procediment; per tant, en la fase d'instrucció hem de verificar que el GRP ha estat itinerat a favor nostre quan acceptem una inhibició. De la mateixa manera, hem de verificar que el GRP està vinculat al procediment corresponent abans de ser elevat o inhibit.

Consells pràctics:

- La itineració manual és la solució a quan, per problemes tècnics, el GRP no es troba a la fase o el lloc corresponent. Aquesta eina permet al LAJ itinerar el GRP on sigui necessari a través de l'enllaç:
GRP/Requeriments policials/Itinerar Requeriments.
- Una altra eina molt útil de GRP és la possibilitat de conèixer l'estat actual de qualsevol requeriment (sigui del nostre jutjat o no) en relació amb una persona a través de ***GRP/Requeriments policials/Gestió de requeriments/Cerca totes unitats/Busca per persona física.***

Normativa reguladora

- Mòdul de gestió de requeriments policials (GRP) a EjCat.
En aquest enllaç trobem els manuals i les guies d'ús:
<https://espai.justicia.gencat.cat/Administracio-justicia/Que-necessito/Eines-serveis/informatica/Guies-manuals/E-justicia-cat/moduls/Gestio-requeriments-policials-GRP/Pagines/default.aspx>

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- El GRP roman *sine die* en poder d'un jutjat que ja no n'és competent, i no pot ser actualitzat, modificat o anul·lat pel que sí que ho és. És aconsellable revisar sovint la safata de «*Requeriments no itinerats*».

1.4- SIRAJ

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Noves notes a SIRAJ: En els procediments de violència sobre la dona no s'anota allò que no està inclòs a la lletra c) del punt 3 de l'Art. 2 del Reial decret 95/2009, de 6 de febrer, pel qual es regula el sistema de registres administratius de suport a l'Administració de Justícia i que estableix com a objecte del Registre Central de Violència Domèstica (RCVD):

«La inscripció de penes i mesures de seguretat imposades en sentència per delictes o falta, mesures cautelars i ordres de protecció acordades en procediments penals en tramitació, contra

alguna de les persones a què fa referència l'article 173.2 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del codi penal».

Continua sent un error freqüent anotar procediments de violència en els quals no hi ha adoptada cap mesura cautelar ni ordre de protecció. Això suposa sobrecarregar el sistema amb dades que *a priori* són innecessàries i que després cal actualitzar o esborrar.

Respecte de **l'anotació dels delictes de trencament en violència sobre la dona**, i atesos els dubtes sorgits, es va elevar consulta al Ministeri de Justícia, que, en la seva resolució de 30 d'abril de 2021, estableix que **no s'han d'anotar els delictes de trencament mentre no es dictin mesures cautelars, requisitòries, actuacions de rebel·lia o, si s'escau, sentència no ferma condemnatòria o absolutòria amb mesures de seguretat.** A més, s'afegeix que la menció que es fa a la lletra c) del punt 3 de l'Art. 2 del Reial decret 95/2009, de 6 de febrer, a *«la inscripció dels trencaments de qualsevol pena, mesura o ordre de protecció acordada en aquests procediments penals»*, **pretén evitar que les causes incoades per trencament contra alguna de les penes o mesures dictades en un procediment de violència domèstica o de gènere s'anotin en el Registre central de mesures cautelars, requisitòries i sentències no fermes (RCMC)**, ja que els lletrats de l'Administració de Justícia entenen tot sovint que aquest és el registre on s'ha de fer l'anotació, en tractar-se el trencament d'un delicte contra l'Administració de Justícia.

Seguint instruccions del CGPJ, s'ha de fer constar tant en GRP com en SIRAJ la **data fine** de qualsevol mesura o pena si aquesta està reflectida en la resolució.

A l'hora de generar un nou procediment, és molt convenient l'ús de la **base de dades del Ministeri d'Interior** a l'hora de donar d'alta qualsevol intervinent amb **DNI** o **NIE**, amb la qual cosa s'eviten feina i anotacions incorrectes (Instrucció 8/2013).

Actualització de notes: Un cop anotat el procediment, també s'ha d'actualitzar si es produeix qualsevol canvi en les dades, en les parts o en les mesures o penes.

Qualsevol jutjat o tribunal que rebí una causa anotada en SIRAJ ha de recuperar-la:

- Per inhibició
- Per elevació
- Per incoació de recurs
- Per incoació executòria

No procedir a recuperar o enllaçar la causa en les diferents fases del procés penal suposa que la nota roman donada d'alta *sine die* amb el risc conseqüent que això comporta.

Implementació de SIRAJ-2: En data 17 de març de 2021, s'ha rebut comunicació de la Subdirecció General per a la Innovació i Qualitat de l'Oficina Judicial i Fiscal, referent a la modificació de la data d'inici prevista per a la posada en servei de SIRAJ-2, i s'hi fixa la data per a finals d'aquest any 2021.

Normativa reguladora

- Reial decret 95/2009, de 6 de febrer, pel qual es regula el Sistema de registres administratius de suport a l'Administració de Justícia.
- Lleis, reials decrets, circulars, instruccions i resta de normativa que es troba penjada al repositori de la pàgina d'inici del mateix SIRAJ:
<https://rrjj.justicia.es/IntegracionWeb/>
- Resolució de 30 d'abril de 2021, de l'àrea de Registres informàtics del Ministeri de Justícia, en relació amb l'anotació dels delictes de trencament.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Actuacions errònies per part de les forces i els cossos de seguretat amb les responsabilitats conseqüents que en puguin derivar.

- Dotar d'informació errònia tots els operadors que puguin consultar els registres.
- A data d'avui diverses sentències han obligat el Ministeri de Justícia a esborrar procediments en SIRAJ.
- L'art. 13 del RD 95/2009 recalca la responsabilitat del LAJ en la verificació de les dades que s'hi incorporen.

1.5- Fons documental de requisitòries

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Des de l'any 2014, tots **els jutjats i tribunals estan obligats a digitalitzar i afegir al repositori destinat amb aquesta finalitat del SIRAJ la documentació necessària per, si escau, donar compliment a una requisitòria.**

És d'importància cabdal que en la part dispositiva de la resolució quedin ben clares les actuacions que s'han de practicar quan el requisitori sigui trobat, de la mateixa manera que cal adjuntar en format digital la documentació que sigui necessària perquè el jutjat corresponent el pugui tramitar.

Per a la seva formació n'hi ha prou amb la digitalització material dels testimonis i la inclusió en el sistema informàtic, sempre que se'n garanteixi l'autenticitat, la integritat i la conservació del document, d'acord amb el que preveuen els apartats 2 i 3 de l'article 28 de la Llei 18/2011, de 5 juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la comunicació i la informació en l'Administració de Justícia. (*«Les còpies realitzades per les oficines judicials, utilitzant mitjans electrònics, de documents emesos originalment per elles en suport paper tenen la consideració de còpies autèntiques.»*). Aquesta documentació estarà disponible únicament per als òrgans judicials i el Ministeri Fiscal.

Es consideren bones pràctiques:

- La inserció d'una fitxa o un document que resumeixi les dades de la persona buscada, les actuacions a practicar i que ressenyi la documentació que s'adjunta.

- Adjuntar tan sols la documental estrictament necessària.
- Conèixer que els documents associats a cada requisitòria queden automàticament eliminats del repositori del SIRAJ quan se'n produeixi la cancel·lació.
- Conèixer que el repositori dona la possibilitat d'adjuntar material audiovisual com ara vídeos o àudios.

Maneres d'accedir en SIRAJ:

- Mitjançant el **fons documental** es consulten i cancel·len totes les requisitòries d'una persona en bloc.
- A través de l'opció d'**auxili nacional** cal anar una a una, però dona l'opció d'annotar o modificar mesures dins del procediment principal i sobretot la possibilitat de cancel·lar la requisitòria (es recomana aquesta opció).

LA PROBLEMÀTICA EN LA CANCEL·LACIÓ DE LES REQUISITÒRIES

Davant del dubte plantejat sobre si un jutjat de guàrdia havia de cancel·lar (en SIRAJ) la requisitòria un cop realitzades les diligències acordades per un altre òrgan, la Subdirecció General de Registres Administratius de suport a l'activitat judicial va resoldre una consulta en data 11 de juny de 2009:

«[...] excedeix de les atribucions d'aquesta Subdirecció dictar els criteris pels quals s'ha de regir l'activitat judicial, de manera que la decisió sobre la cancel·lació de l'annotació de la requisitòria al SIRAJ correspon a l'òrgan judicial en funcions de guàrdia.»

Aquest taller conclou quan calgui donar per cancel·lada en SIRAJ la requisitòria un cop practicades les actuacions per part del jutjat de guàrdia al qual es va posar a disposició el detingut requisitoriat. Aprofundint en aquesta conclusió cal ressenyar que el **sistema GRP sí que dona per cancel·lada una recerca i presentació després de la detenció i posada a disposició que fan els Mossos d'Esquadra**, per la qual cosa no tindria sentit cancel·lar-ne una (GRP) i no pas l'altra (SIRAJ).

No obstant això, el Ministeri de Justícia ha creat una millora en SIRAJ que incorpora al RCVD i al RCMC un panell que informa de manera immediata l'òrgan instructor de l'òrgan de guàrdia que ha accedit a la documentació adjuntada en una de les seves requisitòries. Aquesta millora facilita la comunicació entre òrgans i redunda en una millor gestió de les requisitòries anotades, per la qual cosa és molt convenient tenir al dia aquests avisos, que apareixen en color vermell, i donar-los per resolts.

Normativa reguladora

- Art. 516 de la LECrim.
- Reial decret 576/2014, de 4 de juliol, pel qual es modifica el Reial decret 95/2009, de 6 de febrer.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- No tenir la documentació penjada al fons documental de requisitòries o tenir-la incompleta pot donar lloc que un jutjat de guàrdia hagi d'acordar la pròrroga de detenció d'una persona o arribat el cas la seva llibertat.

1.6- Informació de drets a la víctima

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Un dels moments més importants en la matèria que es tracta és el tràmit de la informació de drets a la perjudicada/víctima. En els últims anys s'han produït unes quantes **novetats que és convenient recordar i afegir als drets ja existents:**

- Dret d'**assistència jurídica gratuïta**. Aquest dret es reconeix immediatament a totes les víctimes de violència de gènere amb independència dels recursos que puguin tenir.
- Dret a **entendre i a ser entesa** en qualsevol actuació processal.
- Dret a **ser acompanyada per una persona a elecció** de la víctima en qualsevol moment del procediment.
- Dret d'**accés als serveis de suport i assistència**.

- Dret a **rebre informació completa sobre la causa penal**.
- Dret a **ser notificada de les resolucions més importants de la causa a través del correu electrònic** (vegeu el punt següent **1.7**).
- Dret a **no declarar contra el seu cònjuge o parella sentimental** que ho sigui en el moment de la declaració o ho hagués estat en el moment dels fets (Art. 416 de la Llei d'enjudiciament criminal). En el cas que decideixi personar-se a la causa amb advocat i procurador i declari contra el seu cònjuge o parella sentimental, perd definitivament aquest dret, no s'hi pot acollir-se amb posterioritat i està obligada a declarar en l'acte del judici (vegeu el punt **1.13**).
- En darrer lloc també cal **informar la víctima que la seva declaració serà gravada en un suport audiovisual**.

Normativa reguladora

- Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delict.
- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- Article 2 g) de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.
- Articles 109, 110, 771 i 776 de la LECrim.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Desinformació, desprotecció i victimització secundària de la dona que ha estat víctima d'un delict de violència de gènere.

1.7- Articles 5.1m i 7 de l'Estatut de la víctima

Conclusions del Taller de bones pràctiques

La víctima ha de ser informada en la seva declaració de drets del que estableix l'article 5.1 m i 7 de l'Estatut de la víctima. És d'importància cabdal que aquesta entengui que pot ser notificada de les resolucions més importants de la causa a

través del correu electrònic que aquesta hagi designat. Per tant, ha de constar expressament (sí o no) la voluntat de la compareixent d'acollir-se a aquest dret.

De la mateixa manera, i amb la finalitat que les instàncies següents (jutjats penals, audiències o jutjats d'executòries) tinguin coneixement d'aquest extrem, cal recollir en la diligència final i en l'ofici de remissió (sí o no) si la víctima vol ser notificada per correu electrònic de les resolucions importants en les fases següents.

En aquest sentit, és aconsellable que els òrgans judicials facin ús de l'opció de Temis dins de l'apartat d'intervinents de l'assumpte, activant la casella de «víctima» i seleccionant l'opció notificar sí/no. En cas afirmatiu, cal omplir el desplegable que hi ha al final en què s'indica la forma de notificació i introduir-hi les dades necessàries per practicar-la.

Normativa reguladora

- Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes.
- Acord del secretari coordinador provincial de Barcelona de 27 de febrer de 2018: *«cal deixar constància, en l'ofici de remissió de la causa, de si la víctima ha sol·licitat o no ser notificada en els termes que disposa l'art. 5.1m de la Llei 4/2015.»*

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Desinformació i desprotecció de la víctima.
- Producció d'errors en cadena a la fase següent del procediment.

1.8- Diligència de notificació i requeriment de l'ordre de protecció a les parts

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Tot i la recent sentència de TS (recurs de cassació núm. 2902/2019, sentència núm. 567/2020, 30 d'octubre de 2020), que ha establert que, per apreciar el dol en un delictes de trencament, *«no requereix més que el coneixement del mandat judicial que incumbeix el subjecte i que aquest sàpiga que amb la seva*

conducta l'incompleix», aquest taller de bones pràctiques **es ratifica en què és convenient realitzar una completa diligència de notificació i requeriment a l'investigat i a la víctima** en els casos en què s'acordi una mesura de protecció a favor d'aquesta.

Cal partir de la base que, en primer lloc, el TS no ha establert que aquesta diligència es deixi de fer i si bé, a dia d'avui, no hi ha base legal que la reguli, cal ressaltar l'especialitat d'aquests supòsits en el sentit que la concessió d'una ordre de protecció o mesura cautelar acostuma a portar aparellada una privació del dret de llibertat per a l'investigat, el qual, a tall d'exemple, no pot anar lliurement per certs llocs o dur a terme actes de comunicació. L'especialitat resideix, per tant, en què el jutjat o tribunal ha de tenir la certesa que l'investigat ha entès correctament el que això suposa i les conseqüències d'un incompliment eventual. Cal tenir en compte que la majoria de persones incloses en causes penals desconeixen del tot la terminologia jurídica, la qual cosa queda agreujada quan s'hi suma, a més, un maneig precari de la llengua per al cas de persones estrangeres. Tot plegat ens porta a la conclusió que a l'investigat cal notificar-lo i requerir-lo d'aquesta manera:

- El/la lletrat/da de l'Administració de Justícia ha de fer constar que, tenint en presència seva l'investigat, **li notifica la interlocutòria de mesures cautelars (cal fer-hi constar la data de la interlocutòria)** que s'ha adoptat en el procediment mitjançant lliurament de còpia literal.
- Així mateix, **el requereix** perquè compleixi estrictament la prohibició que se li ha imposat com a mesura cautelar i li comunica que, en cas d'incompliment, **fins i tot encara que sigui a instància o amb el consentiment de la víctima**, això implica **la comissió d'un delict de trencament de condemna** de l'article 468 del codi penal, que està castigat amb pena de presó, i a més, pel sol fet d'incomplir la prohibició, **es podria acordar la mesura cautelar de presó provisional**.
- A més, se l'informa que **la distància d'allunyament en metres es computa en línia recta** (vegeu la sentència STS 4361/2018 - Tribunal Suprem. Sala Penal-Data: 21/12/2018 – Núm. de recurs: 2357/2017 – Núm. de resolució: 691/2018).
- Se l'adverteix que **sota cap concepte pot trencar** l'ordre que segueix

en vigor fins que una autoritat judicial ho acordi per escrit, sense que n'hi hagi prou amb la simple manifestació de la víctima de voler deixar-la sense efecte.

- En el cas que es tracti d'una **ordre de protecció amb mesures civils** se'l requereix, també, perquè compleixi les obligacions de caràcter civil la durada de les quals és de 30 dies hàbils, i se l'adverteix que, en cas d'incompliment del pagament de les pensions a què està obligat, s'adoptaran les mesures de garantia convenients a fi d'assegurar l'efectivitat del seu pagament.
- En darrer lloc, cal tenir en compte que és molt probable que, com a conseqüència de la mesura adoptada, el domicili designat en la declaració per l'investigat hagi de canviar; per tant, en aquesta diligència cal requerir-lo, si escau, perquè **designi nou domicili** en el qual resideixi als efectes de notificacions i citacions.

Es conclou que la realització correcta de tot això suposa disminuir les possibilitats de la comissió d'un trencament, així com un afegit de protecció per a la víctima, de la mateixa manera que l'investigat mai pot al·legar el desconeixement del que realment suposa la mesura.

Malgrat que l'ordre recau sobre l'investigat, també és molt recomanable que a la **víctima, després de notificar-li la mesura, se li realitzin una sèrie d'advertències:**

- Se l'avi expressament perquè afavoreixi el compliment de les mesures de protecció adoptades, i que no pot permetre, sota cap concepte, que l'investigat les trenqui, ja que segueixen en vigor fins que un òrgan judicial així ho acordi i no n'hi ha prou amb la simple voluntat de la perjudicada per deixar-les sense efecte. Se l'informa, també, que la distància en metres es computa en línia recta.
- Així mateix, s'informa la perjudicada que podria incórrer en responsabilitats penals si permet, col·labora o incita perquè el denunciat trenqui la mesura i, per tant, cometi un delict.

Finalment cal remarcar que **els originals de les notificacions i els requeriments han de quedar units a la peça de l'ordre o mesures** després

del testimoni de la interlocutòria. És d'importància cabdal que això sigui així i es trobin sempre correctament localitzats, ja que, per al cas de comissió d'un delicte de trencament, el jutjat on es trobi la causa ha de lliurar (en molts casos de manera urgent) un testimoni de la interlocutòria de la mesura i de la notificació i el requeriment a l'investigat, juntament amb una certificació de la vigència de l'ordre en el moment de la comissió.

Normativa reguladora

- Instrucció 1/2008 de la Secretaria de Govern sobre la coordinació entre jutjats de la Jurisdicció Penal.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Augmenten les possibilitats de la comissió d'un delicte de trencament.
- Desprotecció per a la víctima.
- L'investigat pot al·legar desconeixement davant la imputació d'un delicte de trencament.
- Impossibilitat a l'hora de lliurar testimoni per part del jutjat competent si no s'hi inclouen correctament la resolució, la notificació i el requeriment.

1.9- Requeriment de la condemna de prohibició d'aproximació/comunicació i privació de tinença i portament d'armes al condemnat en les sentència de conformitat tramitades en diligències urgents (judici ràpid) pels jutjats de violència

Conclusions del Taller de bonesp

Després de notificar la sentència de conformitat al condemnat, s'ha d'efectuar un requeriment formal per al compliment de les prohibicions d'aproximació i comunicació amb la víctima i de la privació del permís per a la tinença i el portament d'armes.

A continuació s'ha de lliurar GRP tipus «prohibició d'aproximació i comunicació». En aquest cas el GRP no és «ordre de protecció», ja que es tracta d'una condemna. De la mateixa manera cal comunicar immediatament

per ofici a la Intervenció d'Armes de la Guàrdia Civil que se l'ha privat del permís de tinença i portament d'armes.

Per tot això, des d'aquest moment s'entén que s'inicia el compliment d'aquestes penes i tot plegat amb la finalitat que **la víctima no vegi diferida la seva protecció**, ni s'estigui a l'espera que el procediment arribi al jutjat d'executòria corresponent. Es tracta d'una condemna ferma i d'una protecció que no poden esperar.

La resta de penes imposades a la sentència de conformitat les executa el jutjat penal d'executòries competent.

Tampoc hi ha impediment que el jutjat de violència faci en aquest moment la liquidació de la condemna de prohibició d'aproximació i comunicació amb la corresponent notificació d'aquesta al condemnat. És recomanable l'ús de taula Excel per a la realització de la liquidació.

Normativa reguladora

- Art. 983 i següents de la Llei d'enjudiciament criminal.
- Instrucció 1/2008 de la Secretaria de Govern sobre la coordinació entre jutjats de la jurisdicció penal.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Desprotecció per a la víctima.
- Una càrrega extra de treball per als jutjats penals amb execució d'una diligència ràpida i senzilla que es pot realitzar a la guàrdia del jutjat de violència.
- Possibilitat que el condemnat s'absenti posteriorment i no es pugui practicar correctament l'execució.

1.10- Peça de l'ordre de protecció, requeriment, notificació i altres actuacions que deriven de l'ordre de protecció o mesura cautelar

Conclusions del Taller de bones pràctiques

S'obre peça separada d'ordre de protecció o mesura cautelar amb **el testimoni de la interlocutòria que acordi la mesura** (l'original queda en el tom principal) i s'uneix a continuació:

- Diligència de notificació i requeriment a l'investigat i la víctima.
- Notificacions a lletrats i al fiscal.
- Documentació que acrediti la comunicació als Mossos d'Esquadra (GRP). És aconsellable unir-hi el justificant d'acceptació «*Requeriments / Safata Justificants*».
- Documentació que acrediti la comunicació a l'Oficina d'Atenció a la víctima. Aquesta comunicació cal realitzar-la a través del PNJ (Acord de l'II-Im. Secretari de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya Ts/Gs 192/18-L).
- Documentació que acrediti la comunicació al registre de violència domèstica SIRAJ (Reial decret 95/2009).
- Ofici d'acompanyament per recollida d'efectes si així s'ha acordat. Aquest ofici també es lliura per GRP.
- Tots els despatxos relatius a possibles recursos i la seva tramitació.
- Així com qualsevol tipus d'actuació o documentació relatives a la mesura.

Quan es dicti alguna resolució que faci variar la situació de l'ordre com la revocació d'una ordre concedida, cal portar-ne testimoni al tom principal d'aquesta.

La tramitació dels recursos contra la interlocutòria d'adopció o denegació d'una ordre de protecció té una tramitació preferent.

Un cop s'elevi el testimoni de la peça a l'Audiència Provincial per resoldre el recurs, s'envia la peça original al jutjat penal corresponent.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- No tramitar una peça correctament pot implicar la pèrdua de documentació important així com una pèrdua de temps a l'hora de trobar documentació que hi tingui relació.

1.11- Comunicació i revisió del sobreseïment a instància de la víctima

Conclusions del Taller de bones pràctiques

L'Article 12 de la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes estableix:

1. *La resolució de sobreseïment ha de ser comunicada, de conformitat amb el que disposa la Llei d'enjudiciament criminal, a les víctimes directes del delictes que hagin denunciat els fets, així com a la resta de víctimes directes de les quals es tingui coneixement de la identitat i el domicili.*

En els casos de mort o desaparició d'una persona que hagi estat causada directament per un delictes, s'ha de comunicar, d'acord amb el que disposa la Llei d'enjudiciament criminal, a les persones a què es refereix l'apartat b) de l'article 2. En aquests supòsits, el jutge o tribunal podrà acordar, de manera motivada, prescindir de la comunicació a tots els familiars quan ja s'hagi adreçat amb èxit a diversos d'ells o quan hagin resultat infructuoses totes les gestions que s'hagin practicat per a la seva localització.

2. *La víctima pot recórrer la resolució de sobreseïment d'acord amb el que disposa la Llei d'enjudiciament criminal, sense que sigui necessari per fer-ho que s'hagi personat anteriorment en el procés.*

S'ha de tenir en compte, per part dels jutjats de violència sobre la dona, la **notificació especial a la víctima no personada de la interlocutòria de sobreseïment**. En aquests supòsits cal informar-la que l'inici del còmput dels terminis per recórrer la interlocutòria de sobreseïment (reforma 3 dies i apel·lació 5) comencen a comptar un cop **passi el termini de 20 dies des de**

la comunicació de la interlocutòria esmentada per als casos en què la víctima del delictes no estigui personada amb advocat i procurador.

Normativa reguladora

- Art. 636 i 779 de la Llei d'enjudiciament criminal.
- Art. 12 de la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Desprotecció de la víctima.

1.12- Domicili de la víctima

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Tot canvi de domicili de la víctima, en qualsevol fase del procediment per violència sobre la dona, s'ha d'actualitzar i modificar tant a Temis com a GRP, ja que aquesta adreça és la que tenen en compte els Mossos d'Esquadra.

Es planteja un conflicte entre el dret de protecció de la víctima i el d'informació de l'investigat o condemnat, quan aquest sol·licita saber el domicili al qual no es pot aproximar per no incórrer en trencament.

Referent a això, si bé no hi ha jurisprudència consolidada, hi trobem dos corrents:

- Sentències com la de l'Audiència Provincial de Madrid 512/2019, de 23 de desembre, semblen permetre que es formuli per part de l'interessat una consulta al jutjat sobre el domicili de la víctima, per evitar el trencament.
- No obstant això, d'altra banda, treballs doctrinals com la *Guia pràctica penal de delictes de violència de gènere*, de Vicente Magro Servet, prioritzen sense cap dubte la protecció de dades sobre la identitat de la víctima, i aquestes han de tenir caràcter reservat.

- S'estableix com a criteri de bona pràctica que, si l'investigat així ho sol·licita, es doni trasllat d'aquesta petició a la víctima. Si aquesta no hi oposa res, el jutjat ha de facilitar la informació actualitzada del domicili. Si per contra aquella no presta el seu consentiment, el jutjat en deixa constància a les actuacions i així s'ha de fer saber a l'interessat, i tot això sens perjudici que aquesta circumstància pugui ser tinguda en compte amb posterioritat.

1.13- Article 416 de la LECrim (La dispensa de l'obligació de declarar). Informació a la víctima a la fase d'instrucció

Conclusions del Taller de bones pràctiques

A l'article 416 de la LECrim s'estableixen quines són les persones que estan dispensades de l'obligació de declarar, entre les quals s'inclouen el cònjuge o la persona unida per relació de fet anàloga a la matrimonial, incloent-hi, per tant, les víctimes de violència de gènere.

Cal tenir en compte que en l'àmbit de la violència de gènere, és d'importància especial la dispensa al deure de declarar, per tal com són delictes que es cometen en l'esfera de les relacions familiars, normalment en la intimitat, en els quals habitualment no hi ha testimonis o altres proves directes acreditatives de la comissió de fet delictiu, excepte la declaració de les parts, per la qual cosa resulta d'importància cabdal, per a l'aclariment dels fets, la instrucció, l'enjudiciament i la resolució de la causa, la declaració de la víctima.

L'apartat 1 de l'art. 416 ha estat modificat per la disposició final 1.4 de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, en el sentit que: *«el jutge instructor ha d'advertir el testimoni que estigui comprès en el paràgraf anterior que no té obligació de declarar en contra del processat; però que pot fer les manifestacions que consideri oportunes, i el lletrat de l'Administració de Justícia ha de consignar la resposta que doni a aquesta advertència.*

*El que disposa l'apartat anterior **no és aplicable en els casos següents:***

1r. Quan el testimoni tingui atribuïda la representació legal o guarda de fet de la víctima menor d'edat o amb discapacitat necessitada de protecció especial.

2n. Quan es tracti d'un delictes greu, el testimoni sigui major d'edat i la víctima sigui una persona menor d'edat o una persona amb discapacitat necessitada de protecció especial.

3r. Quan, per raó de l'edat o la discapacitat, el testimoni no pugui entendre el sentit de la dispensa. A aquest efecte, el jutge ha d'escoltar prèviament la persona afectada i pot demanar l'auxili de perits per resoldre.

4t. Quan el testimoni estigui o hagi estat personat en el procediment com a acusació particular.

5è. Quan el testimoni hagi acceptat declarar durant el procediment després d'haver estat degudament informat del seu dret a no fer-ho.»

En conseqüència, **la víctima que va exercir l'acusació particular i no es va acollir a la dispensa en la fase d'instrucció està obligada a declarar i a dir la veritat en la fase de judici oral (moment en el qual ja no es pot acollir al 416)**. Per tant, és molt important que la víctima estigui informada i advertida d'aquests extrems en la fase d'instrucció, ja que afecta de manera directa la fase de judici oral. Això s'ha de fer tant en la informació de drets que realitza el LAJ com de manera verbal pel/per la magistrat/da a l'inici de la declaració al jutjat instructor deixant-ne constància en l'acta.

Normativa reguladora

- Article 416.1 de la LECrim.
- Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència.
- Sentència 389/2020 de Ple del Tribunal Suprem, sala segona, de 10 de juliol.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Desinformació a la víctima que podria fins i tot comportar conseqüències greus.
- Si no s'acredita que la víctima en va ser informada, es produeixen greus confusions en la fase de judici oral, especialment al seu inici.

1.14- Diligència de remissió

Conclusions del Taller de bones pràctiques

La diligència de remissió ha de ser completa, clarificadora i fidedigna. Es proposa un model conjunt per a totes les fases del procediment penal:

DILIGÈNCIA FINAL DE REMISSIÓ

En compliment del que estableix la Instrucció 1/2008 de la Secretaria de Govern sobre la coordinació entre jutjats de la jurisdicció penal, es fan constar els punts següents respecte a aquest procediment:

- *Consta d'un total de ..... folis.*
- **ARCONTE**

Les declaracions i vistes han estat gravades en ARCONTE i queden a la seva disposició, una vegada que ja han estat preparades per a la itineració.

No consten gravacions en ARCONTE

- **PECES DE CONVICCIÓ**

No consten.

Consten, sota número de registre _____ en el Dipòsit de Peces de Convicció del Deganat, les següents: _____

- **COMPTE DE DIPÒSITS I CONSIGNACIONS**

No en consta cap.

Consta/en la/es següent/s: _____. Serà/an transferida/es a l'òrgan competent quan es reparteixi el procediment.

- **ORDRE DE PROTECCIÓ**

Ordre de protecció concedida i vigent. SIRAJ _____ / GRP

Ordre de protecció concedida i caducada o revocada

Ordre de protecció denegada

No sol·licitada

No consta formada peça separada

Es remet l'oportuna peça separada

Es remet l'oportuna peça separada una vegada enllestits els tràmits de recurs pendents.

• **SITUACIÓ PERSONAL DE LA/ES PERSONA/ES ACUSADA/ES**

Llibertat

Presó provisional

No consta formada peça separada

Es remet l'oportuna peça separada

Es remet l'oportuna peça separada una vegada enllestits els tràmits de recurs pendents.

• **ÚLTIMS DOMICILIS CONEGUTS DE LES PARTS:**

Denunciant / perjudicada: _____

Acusat: _____

- *La víctima ha sol·licitat **ser notificada en els termes que estableix l'art. 5.1.m de l'Estatut de la víctima***

SÍ   Correu electrònic..... NO

Normativa reguladora

- Instrucció 1/2008, de la Secretaria de Govern, sobre la coordinació entre jutjats de la jurisdicció penal.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Trasllet d'informació incorrecta o incompleta d'una fase a una altra de procediment, fet que en dificulta el bon control o fins i tot indueix a error sobre determinats extrems.

2) Fase de judici oral

2.1.- Elevació i itineració de la causa una vegada repartida als jutjats penals si hi ha ordre de protecció

Conclusions del Taller de bones pràctiques

El procediment que contingui ordre de protecció ha de ser recuperat en SIRAJ (per elevació) procedent del jutjat d'instrucció o violència sobre la dona.

En el sistema de gestió Temis s'ha de comprovar que l'ordre de protecció en GRP s'ha itinerat. En el cas que la itineració no hagi estat automàtica, cal contactar amb el LAJ del jutjat instructor o violència sobre la dona perquè procedeixi a la itineració manual. La icona verda «GRP itinerat» a Temis és la prova que s'ha realitzat correctament.

Es pot comprovar si hi ha GRP donat d'alta a través de Requeriments policials/Gestió de requeriments/«cerca a totes les unitats»/persona física, i les dades identificatives de l'acusat.

Normativa reguladora

- Article 2.3 c) del Reial decret 95/2009, de 6 de febrer, pel qual es regula el Sistema de registres administratius de suport a l'Administració de Justícia.
- Mòdul de Gestió de Requeriments policials (GRP) a EjCat.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- L'absència del registre en SIRAJ impedeix que el jutge que ha de decidir sobre l'adopció d'una altra mesura cautelar tingui coneixement que ja penja una altra mesura, i no es té en compte, per tant, la perillositat de l'acusat.
- L'absència d'itineració provoca que els Mossos d'Esquadra no sàpiguen exactament a disposició de quin jutjat es troba la mesura, i si es produeix un trencament, es poden adreçar a l'instructor o violència sobre la dona

en lloc del jutjat penal, i d'aquesta manera s'està dilatant indegudament la tramitació del trencament, sobretot si hi ha detenció del subjecte. De la mateixa manera, arribat el moment de donar de baixa l'ordre per sentència absolutòria que així ho acordi, no podem cessar-la sense més, sinó que prèviament cal contactar amb el LAJ instructor, i qualsevol incidència en la itineració manual (passa sovint) impedeix el cessament immediat de l'ordre de protecció.

2.2- Identificació de les causes de violència de gènere. Diners i peces de convicció

Conclusions del Taller de bones pràctiques

És convenient identificar la causa amb l'etiqueta «violència de gènere», i si hi ha ordre de protecció, amb etiquetes que així ho indiquin. De la mateixa manera si hi consten diners intervinguts i/o peces de convicció.

Normativa reguladora

- El servei d'Inspecció de CGPJ incideix especialment en l'ús de les etiquetes. A més, l'existència d'etiquetes adhesives a disposició dels jutjats és indicatiu del seu ús.
- Instrucció 1/2008 de la Secretaria de Govern sobre la coordinació entre jutjats de la Jurisdicció Penal.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Si no es col·loca l'etiqueta de violència de gènere és fàcil que la causa passi per ordinària, i per tant no se li doni el tracte de tramitació preferent.
- L'etiqueta d'ordre de protecció ajuda el jutge a recordar que penja la mesura cautelar, i per tant el deure de pronunciar-se sobre la seva vigència d'acord amb l'art. 69 de la Llei orgànica 1/2004.
- Si no s'identifica la causa amb diners o peces, difícilment se sap que cal traspassar-los tots dos als jutjats d'executòries per donar destinació legal o establert en sentència.

- Es pot demanar l'exhibició de la peça, i aquesta ha d'estar localitzable.

2.3- Causa amb pres per tancament «PUR» (article 468 CP)

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Un delictes força comú en la matèria que es tracta és el de delictes de trencament de pena o de mesura cautelar en matèria de violència de gènere i pel qual tot sovint s'acorda la presó provisional. És molt important tenir en compte que en aquests supòsits l'investigat privat de llibertat només pot estar-se com a pres preventiu un màxim de sis mesos, tenint en consideració que la pena màxima que preveu el codi penal en aquests casos és d'un any.

Per tot això, l'assenyalament i la tramitació d'aquest tipus de causes en el jutjat penal han de ser immediats, amb la qual cosa es té marge suficient per al cas, més que probable, que es recorri la sentència.

Normativa aplicable

- Art. 504.2 LECrim.
- Doctrina de l'anomenat «termini raonable», reconegut pel TEDH i el TC: «no seria raonable mantenir la situació de presó provisional més enllà del límit que correspondria si efectivament la pena s'hagués individualitzat mitjançant la sentència més greu que es pugui imposar».
- Consulta 2/2006, de 10 de juliol, sobre la presó preventiva acordada en supòsits de maltractaments de l'art. 153 del CP de la Fiscalia General de l'Estat.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- La posada en llibertat d'un pres per compliment dels terminis.
- Risc que comporta per a la víctima la posada en llibertat.

2.4- Protecció i drets de la víctima en el judici oral

Conclusions del Taller de bones pràctiques

En relació amb els drets de les víctimes i per evitar la victimització secundària, el Consell General de Poder Judicial va publicar, el mes de novembre de 2018, la *Guia de bones pràctiques per a la presa de declaració de víctimes de violència de gènere*. Durant la celebració del judici la víctima té una sèrie de drets que tendeixen a aquesta finalitat, com també a garantir-ne la intimitat:

- Dret de les víctimes estrangeres de disposar d'**intèrpret**.
- Dret de les **víctimes amb una discapacitat**. És una bona pràctica que es tinguin en compte les comunicacions amb les víctimes amb alguna discapacitat i les necessitats de les persones amb discapacitat sensorial, intel·lectual o mental o la seva minoria d'edat.
- Dret de les víctimes de **ser acompanyades per una persona de la seva elecció** o per un psicòleg el dia del judici.
- Dret de les víctimes d'efectuar la sol·licitud per **ser notificades de les resolucions**. Quan la víctima ha declarat expressament, d'acord amb l'art. 5.1 m de l'Estatut de la víctima, que vol ser notificada i informada, és obligatori per part del jutjat actuar en conseqüència en relació amb les resolucions que preveu l'art. 7 de l'Estatut de la víctima, encara que aquesta no estigui personada (vegeu el punt 1.7).
- Dret de **personació**, que es restringeix al moment «abans del tràmit de qualificació de delictes».
- Dret de les víctimes de **demanar que el judici se celebri a porta tancada**.
- Dret de les víctimes de **conèixer data, hora i lloc del judici**.
- Dret de les víctimes de **rebre un tracte respectuós el dia del judici**.
- Dret de les víctimes de **demanar mesures de protecció**. És una bona pràctica amb les víctimes que se'ls ofereixi la possibilitat de protecció per garantir la seva vida i la dels seus familiars, la integritat física i psíquica, la llibertat, la seguretat, la llibertat i indemnitat sexuals, com també per protegir-ne adequadament la intimitat i la dignitat, particularment quan se les escolti en declaració o hagin de testificar en judici, per evitar el risc de la victimització secundària o reiterada, com en el cas dels menors.
- Dret de la víctima d'**evitar el contacte amb l'acusat**. És una bona pràctica que s'ofereixi a les víctimes el dret d'evitar el contacte directe

entre elles i els seus familiars, d'una banda, i el sospitós de la infracció o acusat, de l'altra. Aquest dret s'ofereix a la víctima per comunicació formal si no ha exercit el seu dret de declarar per videoconferència. Es recomana, també, la utilització de les dependències destinades als testimonis i les víctimes que hi ha en alguns edificis judicials i la possibilitat d'usar mampara o paravent.

- Dret de les **víctimes menors de catorze anys o de les persones amb discapacitat de no declarar en el plenari**. Amb la nova Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, es converteix en excepcional la declaració en judici dels menors de catorze anys o de les persones amb discapacitat necessitades de protecció especial, i s'estableix com a **norma general la pràctica de la prova preconstituïda en fase d'instrucció i la seva reproducció en l'acte del judici** i així s'evita que el lapse entre la primera declaració i la data de judici oral afectin la qualitat del relat, com també la victimització secundària de víctimes especialment vulnerables. Tanmateix, com a excepció, l'autoritat judicial (havent estat practicada la prova preconstituïda en fase d'instrucció) **només pot acordar motivadament la seva declaració en l'acte del judici oral, quan, interessada per una de les parts, es consideri necessari**.
- Dret de les víctimes **d'evitar la difusió d'informació** que en perjudiqui la intimitat.
- Dret de les víctimes de demanar que **no es gravin imatges** durant el judici.
- Dret de les víctimes de **no declarar** (vegeu el punt 1.13) i de **no contestar preguntes relatives a la seva vida privada**.
- Dret de les víctimes que **no se'ls formulin preguntes que les facin sentir-se culpables**.

Normativa aplicable

- Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delicte.
- L'acord de ple de la Sala Segona del Tribunal Suprem, de 6 d'octubre de l'any 2000, indica que l'art. 2.b de la Llei orgànica 19/94 de protecció de

testimonis en causes criminals permet adoptar (mampares o paravents) mesures per impedir la visualització del testimoni en l'acte del judici oral, amb l'única exigència de la seva motivació raonable, la qual fins i tot es pot reflectir directament en l'acta del judici sense necessitat de resolució separada i escrita.

- Guia de bones pràctiques per a la presa de declaració de víctimes de violència de gènere de CGPJ, novembre del 2018.
- Articles 109 i 110 de la LECrim pel que fa a la personació de la víctima.
- Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Desinformació de la víctima.
- Se sotmet la dona a un estrès innecessari i es contribueix a augmentar-ne la sensació de por i desprotecció, a més d'obligar-la a passar per un segon procés de victimització.

2.5- Sentència absolutòria in voce ferma amb ordre de protecció

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Cal aturar immediatament l'ordre de protecció no només en GRP sinó també en SIRAJ, i és molt convenient comunicar aquest extrem a la víctima aquell mateix dia de manera presencial, a través de SMS (punt neutre judicial), correu electrònic o qualsevol mitjà designat.

Normativa aplicable

- Donar compliment al que estableix la sentència.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- La policia pot detenir l'acusat, ara absolt, si no es practica el cessament del GRP.

- La víctima pot denunciar per trencament l'ara absolt si desconeix la decisió de la sentència.
- Si no es dona de baixa l'ordre de protecció en SIRAJ, s'està proporcionant una informació errònia a qui consulta el registre, i es pot actuar en conseqüència, com ara acordar una presó preventiva o denegar la suspensió d'una pena.

2.6- Sentència de conformitat amb penes de prohibició d'aproximació i/o comunicació i prohibició dels drets a la tinença i el portament d'armes

Conclusions del Taller de bones pràctiques

La conformitat prestada per l'acusat amb les penes assenyalades determina l'alta immediata tant en GRP com en SIRAJ i després en el RCP, a més de practicar el requeriment per al compliment d'aquestes penes. Es recomana un model consensuat per tots els jutjats penals.

Tal com ja s'indica en els punts **1.7** i **1.8**, i tot i que la sentència de TS 567/2020 assenyala que el requeriment al penat per al compliment de les penes no és un element objectiu del tipus, sí que és un mitjà de prova privilegiat per demostrar el dol, pel que fa al tipus subjectiu. Per tant, s'entén com una bona pràctica el fet de continuar practicant el requeriment de manera formal amb les advertències corresponents.

Es recorda que en GRP la privació d'armes és competència de la Guàrdia Civil, que cal donar d'alta les penes com ara «prohibició d'aproximació i/o comunicació», i que s'ha de cessar l'ordre de protecció itinerada en haver quedat substituïda per la pena. Es practica un requeriment de pena per víctima, i en observacions cal detallar la durada de la pena, els metres i a favor de quina víctima es fa.

En SIRAJ cal omplir el camp de «data de requeriment» perquè la pena consti com a «activa». Es pot usar «gestionar allunyaments», però sempre cal

concretar els metres i en relació amb quina víctima. La nota també s'ha de trametre a l'OAV a través del PNJ (comunicacions segures).

Si el penat ja té complerta la pena per abonament de la cautelar, és important no practicar el requeriment de compliment d'aquesta pena i, per tant, no donar-la d'alta en GRP, i fer constar «complerta» en SIRAJ. Es practica la liquidació mitjançant diligència d'ordenació.

Normativa aplicable

- L'execució del que s'ha acordat en la decisió de la sentència de conformitat a través de la comunicació de GRP confirmant que les penes estan ja en vigor.
- La Instrucció 1/2008 de la Secretaria de Govern del TSJ obliga a practicar els requeriments per al compliment de penes en el cas de sentències dictades de conformitat.
- Article 2.3 lletra C) del RD 95/09, regulador de SIRAJ, es refereix a la necessitat d'anotar al RCVD penes i mesures de seguretat imposades en sentències per delictes o falta, i en el RCP s'anoten les condemnes fermes, segons l'article 2.3 a) de l'esmentat decret.
- Articles 58.4 i 39 del codi penal, pel que fa a la liquidació de la pena ja complerta per abonament de la cautelar.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Si no es donen d'alta les penes en GRP, els Mossos d'Esquadra no poden vertebrar les mesures de protecció a la víctima i no poden detenir per presumpte trencament el penat que incompleixi la pena imposada.
- Requerir un penat que ja té complerta la pena pot generar responsabilitats en el sentit que el penat podria reclamar contra l'estat si és detingut havent complert la pena o sol·licitar un habeas corpus, i perquè se n'estan limitant els drets individuals, com la llibertat deambulatòria, de manera indeguda.
- Si no hi ha requeriment resulta molt difícil provar el dol per cometre delictes de trencament.

2.7.- Sentència no ferma

Conclusions del Taller de bones pràctiques

La sentència s'hauria de pronunciar sobre la vigència o no de les mesures cautelars, i en cas que no ho faci, s'estableix com a criteri de bones pràctiques donar-ne trasllat al/a la magistrat/da per diligència d'ordenació o de manera verbal, perquè s'hi afegeixi aquest pronunciament.

Normativa aplicable

- L'art. 69 de la Llei orgànica 1/2004 es refereix concretament a la necessitat de pronunciar-se en la sentència sobre la vigència o no de les mesures.
- El Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en el sentit d'establir que les mesures es deroguen quan la sentència no inclogui en la decisió aquest pronunciament (STC 144/2002 de 15/07/2002 i la 16/2012 de 13/02/2012).

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- L'omissió del pronunciament sobre la vigència o no de l'ordre de protecció impedeix que el LAJ la cessi o no, tant en GRP com en SIRAJ, i això li trasllada una responsabilitat que no li correspon per competència. D'altra banda, segons la doctrina del TC, s'entén que es deroguen si no hi ha pronunciament, i això pot induir la víctima a pensar que estan vigents, i també que la policia detingui l'acusat de manera indeguda i li imputi un delictes de trencament, com va passar en els casos que van portar el TC a resoldre recurs d'empara.

2.8- Altres qüestions referides a la notificació de sentència

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Cal remetre testimoni al jutjat de violència de gènere que va instruir la causa.

La sentència s'ha de notificar a la víctima, estigui personada o no.

Normativa aplicable

- Article 7.1 b) de la Llei 4/15, sobre l'obligació de notificar la sentència a la víctima quan aquesta ho ha sol·licitat.
- Article 789.5 LECrim sobre l'obligació de remetre testimoni de la sentència al jutjat de violència sobre la dona que va instruir la causa.

2.9- Diligència de remissió als jutjats d'executòries. Referència especial als diners

Conclusions del Taller de bones pràctiques

A més del que recull el punt **1.14** d'aquest taller, es recorda l'obligatorietat d'estendre la diligència de remissió abans de repartir la causa als jutjats d'execució, en els termes que preveu la Instrucció 1/2008, així com si la víctima ha fet ús del dret de ser informada d'acord amb l'art. 5.1 m) en relació amb l'art. 7 de la Llei 4/2015.

Un cop s'ha repartit la causa als jutjats d'executòries, en cas que estigui dividida la competència, cal transferir els diners intervinguts o consignats al jutjat d'executòries a través de l'operació «traspàs», que no «transferència», ja que així es permet que el jutjat receptor pugui consultar tots els moviments del jutjat emissor.

Les peces de convicció han d'estar també controlades per garantir el traspàs al jutjat d'executòries.

Normativa aplicable

- Instrucció 1/2008 de la Secretaria de Govern sobre la coordinació entre jutjats de la jurisdicció penal.
- Art. 5 i 7 de la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Es pot arribar a embargar el penat si en les executòries no consta l'existència de diners perquè el jutjat penal no els ha transferit.
- El penat o la víctima poden reclamar alguna peça de convicció de la qual no en consti l'existència si el jutjat penal no l'ha traspassat al d'executòries.

3) Fase d'execució

3.1- Peça separada d'ordre de protecció

Conclusions del Taller de bones pràctiques

A més de tot el que recull el punt **1.9**, i de cara a la fase d'execució, s'estableixen com a criteris de bones pràctiques els següents:

- La caràtula de la peça d'ordre de protecció ha d'indicar:
  - ✓ Si hi ha ordre concedida o no.
  - ✓ Data d'inici.
  - ✓ Data final (si estava concedida per un període determinat).
  - ✓ Data de cancel·lació o revocació.
  - ✓ Data prorrogada.
- Si la interlocutòria acorda l'ordre per un període prorrogable, cal fer un control de les pròrrogues.
- Si s'acorda la mesura fins a la fermesa de la sentència, és convenient que s'hi afegixi «*o fins que comenci l'execució*», ja que altrament es produeix una desprotecció de la víctima en el lapse entre la fermesa i la incoació de l'executòria.
- Si la interlocutòria ho va ometre, ho pot suplir la sentència prorrogant la vigència de les mesures cautelars fins a l'inici efectiu de l'execució. Aquest problema es planteja especialment a Barcelona, on hi ha competència separada dels jutjats penals sentenciadors i els d'executòries, ja que pot passar un temps fins que el procediment arriba a aquests últims, i sense una cobertura expressa de la interlocutòria d'ordre de protecció o de la sentència s'haurien de cessar els GRP i les mesures en SIRAJ.

Normativa reguladora

- Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delict.
- Art. 544 de la Llei d'enjudiciament criminal.
- Art. 69 de la Llei orgànica 1/2004.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Desprotecció de la víctima.
- Producció d'errors o omissions en la inscripció de les dades en SIRAJ
- Manteniment de la vigència de les mesures indegudament.

3.2- GRP en fase d'execució

Conclusions del Taller de bones pràctiques

En el moment d'enviar el procediment al jutjat d'executòries, s'ha de comprovar:

- L'estat de la causa ha de coincidir amb el dels GRP per a una itineració correcta.
- La vigència o no de les mesures després de la fermesa de la sentència.
- En sentències de conformitat, amb requeriment practicat, haver donat d'alta els GRP de pena corresponents, i en aquest cas es cessaran els de mesura cautelar.

Normativa reguladora

- Reial decret 95/2009, de 6 de febrer, pel qual es regula el sistema de registres administratius de suport a l'Administració de Justícia.
- Mòdul de Gestió de Requeriments policials (GRP) a EjCat.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Si arriba a executòries un GRP de mesura cautelar quan aquesta ja no està vigent, es rebutja i torna al penal sentenciador, on queda actiu; això pot donar lloc a una detenció il·legal.

3.3- SIRAJ en fase d'execució

Conclusions del Taller de bones pràctiques

En sentències de conformitat, s'ha d'inscriure la **data del requeriment** al condemnat, la qual cosa constitueix –però s'omple en casella a banda– la data d'inici de l'acompliment, i només llavors la pena apareix activa en el Registre.

De la mateixa manera que s'esdevé amb el GRP, s'han de **cancel·lar les mesures cautelars vigents**, amb la data del dia anterior a la de l'inici de l'acompliment de la pena.

Quan la sentència de conformitat dictada *in voce* es documenta en data posterior a la celebració de l'opinió, en SIRAJ s'ha d'introduir com a data de la sentència i data de fermesa la de la conformitat real, no la del document de la sentència.

Normativa reguladora

- Art. 9 de Reial decret 95/2009, de 6 de febrer, pel qual es regula el sistema de registres administratius de suport a l'Administració de Justícia.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- No-informació real per part dels cossos i les forces de seguretat.
- Incongruències informàtiques.

3.4- Especialitats en sentències de conformitat

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Les sentències de conformitat amb penes privatives de llibertat s'han de pronunciar sobre la **suspensió**. Si es tracta de delictes de violència sobre la dona, és obligatori establir com a condició de la suspensió certes obligacions i la seva durada ha de ser igual o superior al termini de la suspensió.

El **requeriment** al penat és imprescindible perquè comenci el compliment de la pena, i per tant per apreciar-ne un possible trencament. Ha de constar practicat el requeriment amb la seva signatura manuscrita, però, si no és possible, per exemple, perquè el judici se celebra a través de videoconferència (ARCONTE) amb un centre penitenciari, es pot salvar amb la fe pública a la diligència a part, fent constar que el penat hi ha manifestat la conformitat i ha estat requerit en forma.

És útil que, si hi ha pena de **treballs en benefici de la comunitat**, s'aprofiti la presència del condemnat per citar-lo a l'entrevista amb el servei de Mesures Penals Alternatives. Això ja es du a terme en alguns partits judicials. Les comunicacions amb aquest servei s'han d'efectuar a través del punt neutre judicial.

Normativa reguladora

- Art. 83.2 del codi penal.
- Art. 145 i 146 de la Llei d'enjudiciament civil.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Quan el procediment conté aquests defectes es retorna al penal sentenciador per esmenar-los, fet que pot perjudicar la celeritat en la tramitació de causes de violència sobre la dona.
- Dilacions en l'execució de la pena.
- No-compliment del tipus en un trencament de condemna.

3.5- Diners i peces de convicció

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Hi ha d'haver el necessari control i claredat sobre els diners i objectes intervinguts, per evitar que es perdin, es traspaperin o s'oblidin. Per això, a la diligència de remissió s'ha de fer constar si hi ha diners i/o peces; en cas que n'hi hagi, cal adjuntar després de la mateixa diligència de remissió el resguard original del dipòsit de peces i els ingressos bancaris.

De la mateixa manera, si els objectes ja han estat retornats o els diners lliurats, s'ha de fer constar. Altrament, la sentència s'ha de pronunciar sobre el destí de les peces, i ha de ser el mateix òrgan sentenciador el que acati aquesta disposició i procedir-ne a la devolució o destrucció. Igualment, si es condemna una responsabilitat civil, encara que ja s'hagi consignat la quantitat amb anterioritat al judici, l'ha d'incloure en la decisió, ja que en cas contrari de vegades arriben quantitats als jutjats d'executòries sense que la sentència contingui condemna pecuniària.

El jutjat emissor d'un procediment, quan no pugui lliurar ell mateix les quantitats consignades, ha de fer el traspàs oportú –que no transferència– al jutjat receptor així que li consti el número de procediment abreujat/executòria, i esborrar el codi del seu òrgan per introduir-hi 0000, amb la qual cosa s'evita la duplictat de comptes expedient en l'òrgan de destinació.

En sentències de conformitat amb responsabilitat civil, és convenient aprofitar l'assistència de la víctima al judici i donar-li la possibilitat de facilitar un número de compte bancari, per evitar així una difícil localització quan s'obté el pagament i per poder-li rescabalar de seguida el seu dret.

Una eina útil per saber si en un compte expedient d'un altre òrgan judicial hi ha diners disponibles és anar a Operacions -> Consulta ingressos erronis -> introduir el compte expedient a la casella núm. expedient -> Cercar.

És imprescindible conservar l'albarà original del dipòsit de peces, ja que és l'únic que permet desarxivar la peça o donar-li la destinació que correspongui.

Normativa reguladora

- **Instruccions 1/2008 i 3/2008** de la Secretaria de Govern de Catalunya.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Pèrdua o oblit d'objectes i quantitats que corresponen al seu titular.
- No-rescabament de la víctima.

4) Fase de recurs

4.1- Peça de mesures cautelars. Emplaçament. ARCONTE

Conclusions del Taller de bones pràctiques

A l'hora de tramitar un recurs d'apel·lació sobre mesures cautelars, el jutjat de violència sobre la dona o instrucció eleva a l'Audiència Provincial una còpia testimoniada de la peça juntament amb els testimonis sol·licitats, però en cap cas s'hi remetent els originals.

S'ha detectat que alguns òrgans cometent errors en els emplaçaments davant de l'Audiència, per tant s'ha de tenir en compte que:

- L'emplaçament davant de l'Audiència únicament és exigible per als recursos d'apel·lació contra les interlocutòries dictades en el procediment ordinari sumari i en el procediment davant del tribunal del jurat que es tramiten d'acord amb les normes generals del recurs d'apel·lació dels articles 221 i següents de la LECrim.
- Els recursos d'apel·lació contra interlocutòries dictades en diligències prèvies i diligències urgents (per remissió de l'art. 795.4 de la LECrim) segueixen la regulació especial de l'art. 766 de la LECrim que no requereix emplaçament.
- Tampoc és necessari l'emplaçament en els recursos d'apel·lació contra interlocutòries dictades en procediments sumari i jurat contra interlocutòries que decretin, prorroguin o deneguin la presó provisional o acordin la llibertat de l'investigat, ja que en aquests casos l'art. 507 de la LECrim es remet també al tràmit de l'art. 766 de la LECrim que no requereix emplaçament, sinó només l'elevació del testimoni de particulars.

La peça original roman al jutjat de violència sobre la dona o instrucció a l'espera de resolució mentre es prolongui la competència d'aquest sobre la causa. Per contra, si el procediment s'eleva per enjudiciament o és inhibit a un altre jutjat, la peça original del recurs s'ha de dirigir també al jutjat que correspongui.

Així que l'Audiència resolgui, ho ha de comunicar al jutjat que en aquell moment sigui competent sobre la causa mitjançant còpia testimoniada de la resolució, sens perjudici que al jutjat de violència sobre la dona o instrucció se li notifiqui a simples efectes estadístics si aquests ja no coneixen de l'assumpte (aquesta última notificació pot ser fins i tot una simple còpia i es pot fer a través de comunicacions segures entre òrgans judicials del punt neutre judicial).

És molt important que els jutjats instructors o de violència sobre la dona vigilin també que els procediments creats en el sistema de gravació ARCONTE quedin «*preparats per itinerar*» amb la finalitat que l'audiència pugui visualitzar els vídeos de les gravacions corresponents. Per contra, les audiències han d'abandonar el domini del procediment un cop resolguin.

Normativa reguladora

- Llei d'enjudiciament criminal: article 216 i següents (TÍTOL X «Dels recursos contra les resolucions processals», capítol I «Dels recursos contra les resolucions dels jutges i tribunals») i articles 766 i 795.4.
- Art. 229 i 230 de la LOPJ.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Dilacions en el procediment que poden afectar directament la protecció de la víctima.

4.2- Revocació de mesures cautelars

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Un dels punts més controvertits durant el procediment per violència sobre la dona és la fase del recurs contra la mesura cautelar, especialment quan es tracta de prohibicions d'aproximació i comunicació amb la víctima. És per això que es proposa com a criteris d'actuació i bones pràctiques els següents:

Supòsit 1: Interlocutòria dictada per l'Audiència Provincial (AP) que **revoca la interlocutòria denegatòria** de la mesura cautelar o ordre de protecció i en conseqüència **acorda** la prohibició d'aproximació i comunicació amb la víctima:

- L'Audiència Provincial:
  - Ha de comunicar immediatament la revocació via telefònica al jutjat competent en aquest moment de la causa, sens perjudici que tot seguit el remeti via fax o per correu electrònic.
  - Ha de notificar la resolució a les representacions processals.
  - Ha de realitzar l'anotació en SIRAJ (RCVD).
- Jutjat amb competència en la causa en el moment de la resolució de l'AP:
  - Ha de notificar personalment la sentència de l'AP i ha de requerir les parts al més aviat possible.
  - Ha de donar d'alta el GRP corresponent.
  - Ha de notificar la interlocutòria per PNJ a l'Oficina d'Atenció a la víctima.

Supòsit 2: Interlocutòria dictada per l'Audiència Provincial que **revoca i deixa sense efecte la mesura cautelar que acordava** una prohibició d'aproximació i comunicació amb la víctima:

- L'Audiència Provincial:
  - Ha de comunicar immediatament la revocació via telefònica al jutjat competent en aquest moment de la causa, sens perjudici que tot seguit el remeti via fax o per correu electrònic.
  - Ha de notificar la resolució a les representacions processals.
  - Ha de realitzar la cancel·lació de la mesura SIRAJ (RCVD).
- Jutjat amb competència en la causa en el moment de la resolució de l'AP:
  - Ha de notificar personalment la revocació a les parts al més aviat possible.
  - Ha de donar de baixa el GRP corresponent (aquest GRP ja hauria d'estar en el seu poder, en cas contrari hauria d'advertir-ho a l'òrgan que el va dictar).
  - Ha de notificar la interlocutòria per PNJ a l'Oficina d'Atenció a la víctima.

Per als supòsits en què, durant la tramitació d'un recurs i abans de la seva resolució per l'AP, es dicti sentència absolutòria, es considera una bona

pràctica el fet que els jutjats penals ho comuniquin a la secció corresponent de l'AP per la pèrdua sobrevinguda de l'objecte del recurs.

Tot l'anterior sens perjudici del que estableixen els articles 5 i 7 de la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima, als efectes de notificació de les resolucions si la víctima així ho va sol·licitar.

Normativa reguladora

- Reial decret 95/2009, de 6 de febrer, pel qual es regula el Sistema de registres administratius de suport a l'Administració de Justícia.
- Mòdul de Gestió de Requeriments policials (GRP) a EjCat.
- Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Desprotecció de la víctima.

4.3- Recurs d'apel·lació contra la sentència SIRAJ i ARCONTE

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Per als supòsits de recurs contra sentències, la causa ha d'estar «*preparada per itinerar*» en el sistema de gravació **ARCONTE** abans de ser elevada.

Pel que fa a les anotacions en **SIRAJ**:

- Si la sentència és condemnatòria ha de ser registrada per l'òrgan sentenciador.
- Si la sentència és absolutòria NO ha de ser registrada per l'òrgan sentenciador.
- L'Audiència Provincial ha de fer la nota de condemna al Registre de penats.

Normativa aplicable

- Consultes 3 i 7/2009 de la Subdirecció General de l'Administració de Justícia, per tal com no s'anoten les sentències absolutòries.

- Consulta 31/2010 i Instrucció 5/2010 del mateix organisme, sobre l'obligació per part dels LAJ de l'Audiència Provincial de registrar els antecedents penals en el Registre de penats de les sentències que resolen recursos d'apel·lació contra la sentència d'instància.

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- Si l'anotació dels antecedents penals no es realitza per l'organisme competent, la informació de l'RCP esdevé incorrecta.
- L'anotació d'una sentència absolutòria, a més de no tenir sentit i contravenir el RD 95/2009, pot atemptar contra el dret a la presumpció d'innocència, i com que és un registre públic, pot afectar-ne l'honor, la intimitat i la pròpia imatge.

4.4- Peces de les sentències recorregudes

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Per a recursos de sentències només s'ha d'elevat el principal i no les peces, per la qual cosa els jutjats penals han de portar-ne un control.

Cal ressenyar que la competència sobre la situació personal o sobre les mesures cautelars la manté el jutjat. L'Audiència Provincial té competència només per resoldre el recurs interposat i si, durant la tramitació d'aquest es produeixen noves circumstàncies o proves i per això se sol·liciten noves mesures cautelars o la modificació de les ja acordades, ha de ser el jutjat qui resolgui aquestes peticions. Per això, quan es recorren les sentències del jutjat penal és important que no es remetin a l'Audiència Provincial les peces separades de situació personal o de mesures cautelars.

4.5- Postulació davant de l'audiència provincial de Barcelona

Conclusions del Taller de bones pràctiques

Els recursos d'apel·lació els ha de presentar el procurador de la part recurrent, però en els procediments per **delicte lleu** poden anar signats per la mateixa part. La signatura d'advocat no supleix la de la part, ja que l'advocat en els

procediments per delict lleu no pot ostentar la representació de la part i n'assumeix únicament la defensa.

Com a excepció, en els **procediments abreujats i en les diligències urgents** (per remissió de l'art. 795.4 de la LECrim) són admissibles a tràmit els recursos d'apel·lació presentats pels advocats dels investigats en representació d'aquests, tot i que només fins al moment en què es dicti interlocutòria d'obertura de judici oral.

Això no regeix quan una part ostenti la doble condició d'investigada i acusadora si les pretensions deduïdes en el recurs són pròpies de la seva actuació com a part acusadora.

Normativa reguladora

- Llei d'enjudiciament criminal.
- Acords de l'Audiència Provincial de Barcelona (ordre jurisdiccional penal), de data 20 de gener de 2012, en relació amb determinats aspectes relatius a la postulació processal. Aquests acords es troben a la unitat compartida «M».

Possibles conseqüències d'una mala praxi

Devolució de les causes als jutjats de procedència per a la seva compensació conforme al dret.

4.6- Normes de repartiment de les seccions penals de l'Audiència Provincial de Barcelona

Conclusions del Taller de bones pràctiques

En els oficis que es remetin a l'Audiència Provincial, acompanyant els corresponents testimonis de particulars per a la resolució dels recursos, **s'ha d'expressar si amb anterioritat s'havien remès o no a l'audiència un altre o uns altres recursos d'apel·lació en el mateix assumpte.**

Normativa reguladora

- Normes de repartiment de l'Audiència Provincial de Barcelona

Possibles conseqüències d'una mala praxi

- descoordinació a l'hora de repartiment d'assumptes entre les diferents seccions.

